

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1.
Telefon št. 73.

Leto XXIII.

št. 16.

Kranj, 22. aprila 1939

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40,- din, polletno 20,- din,
četletno 10,- din.

Moč ideje

Ideje so, ki nas vežejo, spajajo in združujejo, ideje nam navdihujejo nove misli, nam narekujejo nova dejanja. Ljudje istih misli, istih idej, istih naziranj se bodisi hoče ali tudi nehoté snidejo in znajdejo na isti črti, na isti ploskvi, skupno rešujejo razna življenjska vprašanja in probleme ter tudi na zunanji, vidni način manifestirajo svojo skupno zavest, skupno voljo. Z ustanavljanjem raznih verskih, državnih, politično upravnih in društvenih združenj in edinic izpričujejo posamezne ljudske skupine bodisi svoje versko, politično ali narodno enako, odnosno vsaj sorodno prepričanje, mišljenje in motrenje.

Ideje so tiste gonilne sile, ki so oblikovale svet, ki so pisale najbolj pestre strani zgodovine in podvrgle svojemu vplivu milijone ljudi ter jih napravile za svoje pristaše. Radi idej so se vojevale vojne, radi idej so umirali tisoči in tisoči, ki so zvesto služili skupni misli in ji žrtvovali življenje. Čeprav je človeška narava v svoji osnovi često materialistična, so bile vendar v vseh razdobjih zgodovine spočete in porojene ideje, ki so bile dovolj močne, da so prepeljale človeška srca, napolnile duše ter si osvojile prav vsega človeka.

Ravno zato, ker pomenijo ideje nekaj levega, vzvišenega, privlačnega vznjujajočega, kar ostroza nemirnemu hrepenanju in kopnenju človeške narave, kateri goli materializem n. kd. dar ne more nuditi popočenega užitka in popolnega zadovoljstva, so ideje vedno osvajale svet, so vedno zmogovale.

Mogočna ideja krščanstva, ki je svet pretresla v temeljih in ga preobrazila v duhu Kristusovega nauka, je s svojim stoletja trajajočim bojem izpodkopala mogočni rimski, svetovni poganjski imperij. Grozotna so bila preganjanja, katera je tedaj pretrepala Kristusova Cerkev. Skrivala se je po katakombah, njeni verniki pa so kot mučenci umirali v različnih krajih velike rimske države na grmadah, na križu, v amfiteatru, samo zato, ker se ostali do smrti zvesti ideji krščanstva.

Krščanstvo je zmagalo in zmaguje. Kot je v starem Rimu postalo državna vera, kot je rušilo poganjska svetišča, tako mora vseskozi rušiti razne verske zmede in zmote, vseskozi je moralno in mora trpeti preganjanja, ki mu niti v našem stoletju toliko hvaljenega napredka in omike ni prizanešeno. Zgled: Rusija, Mehika in Španija.

Francoska revolucija, ki je pred 150 leti potegnila s svojimi plamtečimi gesli: svoboda, enakost in bratstvo, v vrtnec vsjo Evropo, je razbila v posameznih etapah fevdalno okovje evropskih narodov, pregnala absolutistične vladarje, osvobodila kmečki stan tlačanstva in nazkazala smernice moderno urejane demokratične države. Nekateri trdijo, da segajo utrinki francoske revolucije celo v naš čas, da njen razvoj še ni zaključen in končan. Napočila je doba romantike in ideja svobode, ki se je tedaj širila med narodi, je bila zares veličastna. Borbi za to svobodo je bilo posvečeno vse 19. stoletje. Zopet je bilo treba nadčloveških žrtev v svetovni vojni, da se je uveljavilo načelo samoodločbe narodov, ki je mnogim evropskim narodom prineslo vstajenje, svobodo in lastne narodne države.

V francoski revoluciji ne smemo gledati in videti samo onih groznih prevratnih dni in Napoleonovih vojn, marveč vse one kulturne in politične pridobitve in vrednote, ki so bile vsemu človeštvu v prid in korist, ki so postale last vseh in vsakogar. Tudi idejo francoske revolucije so skušali potepati v prah, toda ni jim uspelo. Dandanes se godi prav isto. Različni totalitarni režimi se norčujejo iz idej svobode in bratstva. Oni oznanjajo nauk vladanja močnejšega nad šibkejšim, ustvarjajo in oznanjajo moderno robstvo v drugi obliki.

Toda ideja je, kot smo videli na zgoraj omenjenih dveh zgledih, močnejša in zmagovitejša od sile.

Mi Slovenci kot majhen narod, ki se ne more zanesti na svojo moč in silo, moramo še toliko bolj biti zvesti in verovati idejam, ki so

„Ilirski Kranj“ vstaja iz groba

Dva nudi 2500 let stara ilirska grobova odkrita. Nekaj iz zgodovine Kranja. Pričakajte se nova odkrija.

Ob cesti v Naklo na nekoliko zvišeni terasi nasproti tovarne Prešeren je pred kratkim pričel graditi vilo kranjski tovarnar g. Prah Adolf. Pri kopanju temeljev za hišo pa so delavci naleteli na dobro ohranjen ilirski grob iz 7. stol. pred Kr. Delavci so našli v grobu žare iz gline, v katerih je bil pepel in pa več bronastih predmetov, tako lozenj, bronaste fibule, diadem za lasi itd. Skoro teden dni je minilo, predno je bil g. Prah pretekli četrtek opozorjen na te izredne izkopanine. Delavci niso vedeli z njimi kaj početi. Brž je obvestil tukajšnjega zgodovinarja prof. g. dr. Zontarja, ki je ravno decembra mesca izdal svojo knjigo: „Zgodovina Kranja“. G. dr. Zontar je takoj sporočil važne zgodovinske najdbe arheologu g. dr. Ložarju Rajku v Ljubljano, ki se je takoj pripeljal v Kranj in se je pod njegovim strokovnim vodstvom izkopavanje nadaljevalo.

Prvi ilirski grob odkrit.

Izkopavanje je odkrilo lep iz kamna zložen grob v obliki nekeke gomile, ki pa na površju ni bila vidna. Pepela je bilo do 10 cm visoko, vmes pa so ležali neštivilni kosi lončnih posod, krasna fibula iz bronu, na njej sta bili zatakneni dve spiralni bronasti zapustnici, dalje obeski, več zlomljenih obročkov, večja posoda iz črne prekajene gline okrašena z vloženi bronastimi gumbi, manjša zelo lepa skodelica, bronasti okrogla okrasna ploščica in razni drugi predmeti, ki so očitno pripadali neki ženi.

Grob izvira iz dobe, ki je najbrže istočasna starejšim grobovom na Vačah t. j. 8 - 7 st. pr. Kr. V njem je ležal pepel ženske, Ilirke, ki je bila zelo premožna. Predmeti, zlasti bronasti, kažejo podobne oblike kot oni z Vač, keramika pa je še skrbneje izdelana. Grob predstavlja za Kranj lepo zgodovinsko bogatstvo, zlasti še, ker je pričakovati novih zgodovinskih najdb, saj je teren tam zelo zanimiv, kajti „Ilirski Kranj“ je segal od Kokre pa čez pokopališče, Mayr-jevo pristavo, Marijanišče mimo Zupančičeve hiše, kjer so se tudi našli lepi zgodovinski predmeti, pa preko sedanjih grobov do Prešerna. To je bila kokrška terasa in ne savska, kot je bilo omenjeno. Iliri so ustanavljali rodovne naselbine, šele Kelti so pričeli ustanavljati mestne naselbine.

Ilirski grobovi so vzbudili v Kranju veliko pozornosti. G. Prah je dal za izkopavanje potrebno zemljišče brezplačno na razpolago in bo zgodovinske najdbe prepustil Narodnemu muzeju v Ljubljani.

Ilirski grob na Zupančičevem dvorišču.

Ob izkopavanju navedenega ilirskega grobišča je bil g. dr. Ložar opozorjen, da ima g. dr. Zupančičeva, ki stanuje v svoji kakih 100 m oddaljeni hiši od najdenega grobišča (nasproti sokolskega telovadišča), shranjene doma posebne starinske predmete. G. dr. Ložar se je za predmete zanimal in ugotovil, da so približno iz istega časa, kakor so predmeti iz ilirskega grobišča. Ti predmeti, so bili po izjavi g. dr. Zupančičeve izkopani leta 1914 in se je že takrat zanimal zanje ljubljanski muzej. Med svetovno vojno so pozabili na te najdene predmete, le g. dr. Zupančičeva jih je še vedno skrbno hranila. Domneva se, da so bili ti predmeti izkopani na parceli g. dr. Zupančičeve in da je bil tudi tukaj ilirski grob.

Drugo zgodovinsko grobišče na Prahovem zemljišču.

V torek popoldne je g. dr. Ložar zaključil razkopavanje gomile, ki je bila odkrita pretekli četrtek. Vse nabrane predmete je skrbno zložil v zaboj in jih je nameraval odpeljati v Ljubljano, kjer bi jih v prihodnjih dneh zložil v oblike, ki so bile prvotno. Nekoliko pred drugo uro pa ga je opozoril zidarSKI polir g. Batič, da se je kar sam odkril nov ilirski grob. Zaradi razmehtane zemlje se je kakih 10 m vstran od že razkopanega zemljišča zrušila zemlja v izkopano podkletje in odkrila nov ilirski grob. Vrh zemlje so se videle črepičnje, lončene posode in žare. Seveda sedaj še ni odkopan ves grob. Ker grade hišo, bodo morali z izkopavanjem novo odkritega groba za nekaj dni prenehati, da se dogradi podkletje. Sele potem bodo razkopali na novo odkriti grob in razkrili njegove zanimivosti.

Ker so našli v hiši g. dr. Zupančičeve podobne predmete iz istih časov in ker so našli zgodovinske predmete tudi v parceli Marijanišča in na zemljišču g. Mayr-ja je sedaj približno ugotovljena trasa, kjer so stanovali stari Iliri. Ob gradnji nove ceste Kranj-Naklo bodo najbrže še kaj odkrili. Sploh je pričakovati, da bo proti tovarni Prešern pri razkopavanju zemljišč prišlo na dan še lepo število izredno zanimivih zgodovinskih najdb.

Zgodovinski seminar gimnazijcev ob ilirskem grobu.

Naš marljivi kranjski zgodovinar domačin g. prof. Joža Zontar, ki poučuje na tukajšnji gimnaziji, je v zvezi z navedenimi najdbami napravil v ponedeljek popoldne zgodovinski seminar za 6., 7. in 8. razred gimnazije ob

zasidrane v našem narodnem značaju, ki uravnavajo naše misli in dejanja.

Katere pa so te ideje, ki naj nas vežejo in združujejo v kompaktno celoto?

Misel krščanstva, nauk katoliške Cerkve, vera naših dedov in pradedov je gotovo ena izmed vodilnih smernic, ena izmed idej, ki uravnava in vodi vse naše notranje doživljanje in občutje, na zunaj pa se kaže v vestnem izpolnjevanju in v dejanjih praktičnega katoliškega udejstvovanja. To je ideja, ki je nepremagljiva, ki zajema ves svet, in ji niso mogli škodovati vsi tirani in preganjalci.

Moč ideje naj se zrcali še prav posebno v našem samozavestnem in odkritem priznavanju naše narodne slovenske samobitnosti in narodnega obstoja. Več kot tisoč let smo naseljeni na tem prostoru in verovati moramo v srečno zvezdo našega še tisočletnega narodnega obstanka. Če bomo zvesti pristaši te ideje, zvesti slovenskemu imenu in jeziku, se bomo ohranili kot narod tudi v bodoče če nas je še tako majhna peščica.

V okviru naše širše domovine Jugoslavije nam je zajamčen nemoten razvoj naše individualne kulturne in politične svobode, da nam

je omogočeno izpovedovati svoje slovensko prepričanje. Zato pričakujemo v bližnjih dneh v Zagrebu sporazum, ki bo tako Slovincem, kot Hrvatom in Srbom prinesel svojo zaželjeno svobodo in enakopravnost v politiki in gospodarstvu. Naš slovenski voditelj g. dr. Anton Korošec je z nami vred vseh 20 let veroval v sporazum vseh treh narodov in ga pripravljal do današnje končne bližnje realizacije.

Moč skupne ideje je bila tista sila, ki je lani 11. decembra dvignila na noge vse naše fante in može, da so izvojevali voditelju g. dr. Korošcu veliko častno zmago, kakršne še ni doživel noben slovenski politik. Kakor plaz se je širila ta ideja naše zmage od vasi do vasi, od mest do mest in nobena žrtev ni bila prevelika.

Končno ne smemo mi Slovenci pozabiti, da smo majhen narod in ubog, narod kmetov, delavcev, obrtnikov. Bogatašev ni dosti med nami. Zato moramo temeljito verovati v mir, v socialno pravičnost in blaginjo, katera edina nam more zajamčiti življenjski obstanek sredi dinamično in gospodarsko močnejših narodov. sg

odkopanem ilirskem grobu na Prahovem stavbišču. Učenci so se postavili v polkrogu okrog grobišča ter jim je nato predaval arheolog g. dr. Rajko Ložar, ki se je nalašč za to predavanje na prošnjo g. dr. Zontarja pripravil, o naseljevanju raznih narodov v pred Kristusovi dobi na ozemlju Kranja, o katerih nam agovorno pričajo sedanje in prejšnje izkopanine. Zlasti sedanje izkopanine so točno pokazale vso smer naseljevanja starih Ilirov. Izkopanine sedaj odkritega groba so dijaki lepo razvrstili in fotografirali. Inicijato prof. g. dr. Zontarja so čim intenzivnejši nazorni pouk in uvajanje v zgodovinsko vedo moramo prav toпло pozdraviti. O nadaljnjem odkopavanju bomo poročali. O dosedanjih izkopanih na ozemlju Kranja se lahko naši čitatelji pouče iz preje navedene knjige g. dr. Zontarja o zgodovini Kranja.

Celje se pripravlja na Kmečki tabor

Vedno bolj se približuje 30. april, praznik Varstva sv. Jožefa, ko bo starodavno in staroslavno mesto Celje sprejelo in pozdravilo ti-sočlane množice kmečkega ljudstva, ki bodo iz vse Slovenije prihiteli v Celje, na kmečki tabor in na proslavo devetdesetletnice osvoboditve kmečkega stana.

Mesto Celje ter vsa bližnja in daljnja okolica se na ta slavnostni dan živahno in velikopotezno pripravljati. Sestavil se je poseben pripravljalni odbor, ki ob sodelovanju Mestne občine ter mnogih celjskih ustanov in organizacij vodi priprave za kmečki tabor in proslavo osvoboditve, ki jo praznuje kmečka zveza skupno z Zvezo absolutistov kmetijskih kol.

Ta pripravljalni odbor vodi delo za okrasitev mesta, za urežitve pozorišča na prostem pri cerkvi sv. Jožefa na Hribu, kjer se bo igrala „Povest slovenskega kmeta“, posebno mnogo dela pa je v pripravi za slavnostni kmečki sprevod skozi Celje.

Kmečki sprevod v proslavo devetdesetletnice kmečke osvoboditve, ki bo na dan kmečkega tabora, dne 30. aprila v Celju, bo po poročilih, ki prihajajo z dežele, zavzel veličasten obseg.

Kmečko ljudstvo iz bližnje in daljne celjske okolice se bo pripeljalo na tabor in k sprevodu predvsem s kolesi in na okrašenih vozovih. Fantje deloma tudi na konjih. Noben kmečki kolesar, nobena kmečka vprega naj ne ostane doma! Pripeljite se vsi v Celje, da se bo videlo, kakšen sprevod zmremo tudi kmetje napraviti!

Vsi kmečki ljudje, ki imajo narodne noše, naj pridejo v narodnih nošah, drugi pa bodo v sprevodu nastopili v kmečki noši: dekleta iz posameznih vasi in župnij naj se po možnosti enotno oblečejo, vsi fantje in može pa naj za ta dan oblečejo belo srajco z zeleno kravato, katero lahko kupijo pri domači Krajevni kmečki zvezi za 12.- din, dobile pa se bodo tudi na dan tabora pred pričetkom sprevoda na vseh zbirališčih.

Udeleženci iz vsake župnije naj vzamejo s seboj tudi lastno kmečko godbo, bodisi na pihala, bodisi harmonikarje itd. Naša proslava osvoboditve kmečkega stana, ki jo bo izražal kmečki sprevod, mora biti izraz veselja, zato mora biti med sprevodom čim največ petja in godbe! Pojte in igrajte samo narodne slovenske pesmi in kmečko himno!

Zbirališče za udeležence sprevoda:

Za kolesarje, ki bodo v sprevodu tvorili posebno skupino, bo zbirališče v drevoredu pri Glaziji.

Za vozove in jezdece bo zbirališče v bližini gimnazije, kjer bo zanje dovolj prostora.

Za vse ostale udeležence sprevoda bo zbirališče pri Glaziji, kjer bodo dajali navodila za ureditev skupin reditelji.

Prosimo vse voznike vozov, koles in avtomobusov, kakor tudi vse ostale udeležence, ki bodo prišli peš ali z vlaki na tabor, naj ubogajo reditelje, posebno pa prosimo vse, ki se nameravajo udeležiti sprevoda, naj bodo (Dalje na drugi strani spodaj)

Veliko pomanjkanje vode v Stražišču

Odkar se je naselila v Kranju tekstilna industrija, postaja Stražišče važen delavski center, ki naglo narašča. S porastom industrializacije kraja se več predvsem vzhodni del vasi na vsem nekdanjem Savskem bregu od Smarjetne gore pa tja do Labor.

Tako je v letih po vojni nastala na vsem tem teritoriju povsem nova naselbina Stražišča iz samih delavskih hiš, ki so jih postavili v neposredni bližini tovarne podjetni delavci s svojim trudom, reči moramo s pomočjo lastnih rok in s kapitalom, ki so ga ob graditvi hiše najeli, ki ga pa sedaj pridno odplačujejo z obrestmi vred, svedeča z velikimi gnojnimi žrtvami, za katere vedo le oni sami.

Dočim ima zahodni del Stražišča talno vodo, ki tudi ni bogve kako dobre kakovosti, kar je splešno znano, pa tudi ta novi vzhodni del vasi absolutno nima nikake talne vode, ker je tukaj svet peščen (nekdanji savski prod). Vsakdo, ki si tukaj postavi svoj novi dom, mora poleg dragih gradbenih stroškov žrtvovati še precejšnjo vsoto za drago kapnico, brez katere je življenje tukaj nemogoče. Tako si v deževnih mesecih vsakdo v teh hišnih rezervoarjih nabere prepotrebno vodo za poljetje, ko je malo padavin.

Vsa leta do sedaj je šlo še kar v redu s tem načinom oskrbovanja z vodo. Letos pa, ko imamo že vso zimo in pomlad izredno suho vreme, kar je nekaj neobičajnega za naš kraj v tem času, pa je stopilo vodno vprašanje Stražišča s tako silo na dan, da smo prisiljeni

merodajno javnost opozoriti na žalostno stanje našega delavca, ki si mora sedaj kupovati drago vodo potom dovažanja, ali pa jo mora sam nositi od globoko ležega studenca tik nad postajo, kar je velika muka za vse prizadete.

Danes nima nobena hiša toliko vode, da bi mogla mirno gledati v bodočnost. Zaradi tega nenadnega pojava se je pričela med tamšnjimi prebivalci prava tekma za vodo in je postal ta življenjski problem tako pereč in važen na prebivalstvo, kot to še ne pomni naš kraj in je treba hitre pomoči.

Apeliramo na vse merodajne faktorje, da takoj spravijo v tek vprašanje vodovoda tudi za stražiško občino, ki trpi na pomanjkanju vode morda najbolj na vsej Gorenjski. Za prvo pomoč pa naj pomorejo našemu delavcu z gnojnimi pripomočki, s katerimi sedaj mora plačevati še vodo. Tega naš delovni človek prav gotovo še ni okusil in tudi ne zasluži.

Opomba uredništva: Prejeli smo predhodnji dopis od našega stražiškega dopisnika. Tudi mi se pridružujemo upravičenim zahtevam stražiškega prebivalstva, da se končno že vendar reši vprašanje vodovoda v Stražišču. Morda ta rešitev ni več tako daleč, kot se zdi, kajti, kakor poročamo na drugem mestu, se že delajo načrti za tretjo etapo kranjskega vodovoda, to je za progno Kranj — Stara Loka, kjer je upoštevano svedeča tudi Stražišče kot prva vas, ki bo priključena na veliki novi vodovod. Z deli se bo pričelo prihodnje leto.

Bratove kosti sta prišla iskat

Iz Nemčije po bratove kosti. V ponedeljek 17. aprila sta se pripeljala iz Nemčije z avtomobilom v Kranj dva gospoda, ki sta izpraševala, kje je vojno pokopališče na Rupih. Oglasila sta se v župnišču in vprašala, kako bi mogla doznati, kje je pokopan Joahna Ev. Kiechle, ki je umrl v Kranju v vojni bolnici 22. oktobra 1917 in je bil 24. oktobra pokopan. Nezaupno sta izpraševala, če bi bilo mogoče odpeljati kosti pokojnega v domovino. Ko se

jima je reklo, da bo šlo brez vsakih težav in da naj se kar zgleda na okrajnem glavarstvu, sta bila veselo presenečena. Navsetovalo se jima je, naj se obrneta na organizacijo vojnih invalidov, ki jima bodo šli radi na roko. S pomočjo zapisov na okrajnem glavarstvu in pri organizaciji vojnih invalidov, posebno pa na podlagi izpovedi Rupčanov se je moglo točno dognati, v katerem grobu počiva Kiechle. Ko so v torek 18. aprila odkopali grob, so začudeno ugotovili, da je ležal irlči v krsti na zoleh. Po lobanji in lepih zobeh je mogel brat ugotoviti, da so to v resnici kosti njegovega brata, ki je moral kot 18 letni mladenič na vojno in je kot 19 letni fant umrl v Kranju kot žrtev svetovne vojne. Daleč na Bavarsko je sedaj prepejal po 22 letih brat bratove kosti. Oba Nemca sta bila zelo zadovoljna s postopanjem naših oblasti in sta se zelo pohvalno izrazila o prijaznosti naših ljudi, ki so jima šli povsod na roko. Na rupenškem vojnem pokopališču je blizu 300 vojnih grobov, čujemo da se zadnje čase invalidska organizacija v Kranju zanima, da bi skupno z župnim uradom uredila vojno pokopališče. Čas bi bil, da se to vprašanje dostojno reši!

Zvečer potrebno zjutraj pravilno:

zobna pasta Chlorodont

vsaj ob polni devetih dopolne na določenem zbirališču! Sprevod se prične že ob devetih!

Za avto use, ki bodo pripeljali na tabor udeležence iz oddaljenih krajev, je pripravljen prostor za shrambo na prostoru za starim okrožnim sodiščem. Avtobusi naj bi bili vsi v Celju že ob osmih zjutraj, ako bodo pripeljali udeležence za spoved.

Z vlakci se pripeljite pravočasno! Vsi vlakci bodo dovolj ojačeni! Kdor pride v Celje že v soboto, se bo lahko udeležil prve predstave igre „Slovenskega kmeta povest“, ki bo v soboto zvečer ob osmih v Mestnem gledališču, ali pa bo lahko prebil noč pri Sv. Jožefu, kjer bo tudi dovolj prilike za spoved.

V nedeljo zjutraj naj se vsi udeleženci tabora pripeljejo v Celje že s prvimi vlakci, da se bodo lahko udeležili spreda, ki gre od Glazije mimo Narodnega doma do Stermeckija, krene tam na levo do Ljudske posojilnice, od tam pa mimo hotela Pošta ter pod železniškim viaduktom k Sv. Jožefu na Hribu, kjer se bo nato vršla slovenska služba božja.

Vsi, ki se bodo pripeljali s poznimi dopoldanskimi vlakci, naj gredo takoj naravnost k Sv. Jožefu, da pridejo pravočasno k sv. maši, ki se bo pričela po deseti uri dopolne in sicer najprej pridiga, tako da bodo mašo dohiti tudi oni, ki se bodo na tabor pripeljali s poznimi vlakci.

Po cerkvenem opravilu bo pred cerkvijo Sv. Jožefa velik kmečki tabor. Svoje udeležbo so že napovedali: slovenski ministri, naši narodni voditelji, ban, ter mnogi cerkveni in svetni dostojanstveniki.

Takoj po taboru pa se bo vršila istotam velika predstava Davorin Petančičeve zgodovinske igre „Slovenskega kmeta povest“, ki se bo igrala na prostem. Pri tej igri bo nastopilo nad 200 igralcev, več pevskih zborov in godb. Sploh bo ta igra nekaj čisto novega, kakršna se dozdaj na Slovenskem še ni igrala.

Besedilo igre je natisnjeno v posebni knjižici, ki bo služila obenem kot taborska izkaznica in vstopnica za nedeljsko predstavo igre. To knjižico lahko naročite pri domači Krajevni kmečki zvezi po 5.— din, ali pa pri Kmečki

TEDENSKE NOVICE

Krojaška stavka v Kranju končana

Stavkajoči so se vrnili na delo.

Na pobudo banske uprave v Ljubljani je bil v sredo sklican ponovni sestanek na kranjski občini, potem ko se je zdelo, da je vsako posredovanje zaman. Inspekcijo dela je zastopal g. ing. Gorjanc, bansko upravo g. dr. Schwab, okrajno načelstvo g. Lojk, policijsko oblast g. Uršič, Delavsko zbornico g. Stanko, Osrednje društvo oblačilnih delavcev delegat iz Ljubljane, kranjske pomočnike in pomočnice so zastopali g. Stucin, g. Kovačič in gđc. Lenardič. Združenje krojačev je zastopal predsednik g. Slabe.

Ker ta ni imel nobenega pooblastila za pogajanja in je bil prvi sestanek o 9. uri brezuspešen, so k drugemu sestanku poklicali še 24 mojstrov iz Kranja in okolice. Tudi potem, ko so povedali ponovno vsak svoje mnenje, ni bilo izgledov za sporazum. Tik pred zaključkom so bili zunanji mojstri še zoper sporazum, pa so pomočniki pri svojih zahtevah malo popustili in se je sklenil in podpisal sledeči plačilni sporazum:

Pomočniki bodo dobivali din 3,50, 3.—, in 2,50 na uro, pomočnice pa din 3,25, 2,75 in 2,50. Za krojače je podpisal sporazum g. S'abe, šivilje bodo podpisale vsaka zase. Ta plačilni sporazum ne predstavlja kolektivne pogodbe in v bistvu prinaša korist le pomočnicam, ki so dosegle minimalno mezo. Omenimo naj še pripombo g. Novaka na sestanku, ki je dejal, da cene izdelkom najbolj kvari onih 80 mojstrov v okraju, ki nimajo pomočnikov.

KRANJ

Dijaki in dijakine drž. realne gimnazije v Kranju bodo nastopili v smislu ministrskega odloka prihodnji petek, dne 28. aprila t. l. ob polni 4. uri popoldne na gimnazijskem dvorišču s prostimi vajami in vajami na orodju. Za konec bodo zaigrali odbojko. Vstopnine ni. Prostovoljni prispevki za učila se hvaležno sprejemajo.

Sestanek staršev na drž. realni gimnaziji se bo vršil isti dan takoj po tolovadnem nastopu. P. n. meščane, starše in prijatelje mladine k nastopu vljudno vabi ravnateljstvo.

Med. univ.

Dr. Joža Herfort

otvarja privatno prakso v KRANJU, Mengingerjev trg 5 (nasproti „Stare pošte“).

PUTNIK pridedi 28. in 29. junija popularni izlet v Benetke s posebnim vlakom in posebnim parobrodrom za din 160.— po osebi. Ker je številno omejeno, opozarjamo že danes na veliko ugodnost ter sprejemamo prijave v vseh ljubljanskih PUTNIK-ah.

Župnik g. Peček Alojzij je v nedeljo 16. aprila odšel iz Kranja na novo službeno mesto v Peče pri Moravčah. V Kranju si je v teku par let pridobil obilo prijateljev, ki bodo družabnega in vedno veselega gospoda župnika v resnici pogrešali. Tudi mi mu želimo na novem mestu obilo uspehov in božjega blagoslova.

Kranjska godba v radiu. Za pevci „Prosvetnega društva“, ki so peli v ljubljanskem radiu preteklo nedeljo opoldne, bo sedaj nastopila v radiu tudi godba „Kranjskega glasbenega društva“ in sicer v nedeljo dne 23. aprila popoldne od 17.30 do 18.30, kar naj si radio poslušalci zapomnijo.

Opozarjamo na današnja oglasa ugledne trgovske trvdke Logar & Kalan in jo našim čitateljem najtopleje priporočamo.

Ako imate kurja očesa in se vam dela trda koža, pridite v našo higienično urejeno pedikuro, kjer vam naš pediker odstrani vse te neprijetnosti brez bolečin in brez kemičnih sredstev za din 6.—. Ne mučite se s krpanjem nogavic, ker vam za malo denarja strokovnjaško popravilo moške, ženske in otroške nogavice. Samo pri Bata.

Policijske prostore v mestni hiši so preuredili. Sedanja vhoda iz policijske stražnice so zazidali. Vhod je sedaj iz veže nasproti Savnika. Napravili so oddelke za moške in ženske in temnico za pijance. Položiti so povsod nov pod, napravili nove prične, stranišča na vodo in vodovod. Staro mestno hišo bodo sedaj

Štedilniki, navadni in elektrovarjeni
R. FLORJANČIČ ključavničar KRANJ

zunaj pobelili in popravili, da ne bo kazila postojpa bodoče nove pošte.

Slavnemu občinstvu naznanjem da sem prevzel v najem

V HOTELU „EVROPA“

kavarno, restavracijo in buffet

Čenjenim meščanom se vljudno priporočam za obisk elegantnih lokalov. Za DOBRO DO-MACO in TUJO KUHNJO skrbi bivši kuhar restavracije hotela UNION iz LJUBLJANE. ABONANTI VLJUDNO VABLJENI. CENE ZNIZANE.

V kavarni so na razpolago domači in tuji časopisi. — Se priporoča

Lojze Točaj.

ŠMARTIN PRI KRANJU

Pretekli teden smo pokopali pri nas tovarniškega uslužbenca Janeza Omana. Po dolgotrajni bolezni in težkem trpljenju ga je poklical Bog k sebi. Bil je zaveden krščanski mož in vzoren družinski oče. Polnih 17 let je bil uslužbenec tovarne „Semperit“ v Kranju. Težko in nezdravo delo, pa je polagoma izpodkopavalo njegove telesne moči. Bolehal je več let, dokler ga ni končno rešila smrt v 53. letu starosti. Zapušča ženo in sina Ivana, profesorja na meščanski šoli v Kranju in agilnega prosvetnega delavca. Preostalim naše iskreno sožalje, blagemu pokojniku pa naj Bog da večni mir!

Kino Šmartinski dom nam bo v soboto in v nedeljo 23. aprila predvajal film „Kirchfeldski župnik“, ki je posnet po znamenitem Anzengruberjevem odskem delu. Film „Kirchfeldski župnik“ je film večnega pomirjenja, filozofsko globok, razkošen v veličini občutja, kateri vodi človeka skozi njegovo zemeljsko življenje. Mladi župnik Hal (Hans Jaray) uživa velik ugled vse vasi in okolice. On to tudi v resnici zasluži, ker se briga za vse in za vsakega poskuša najti zdravilo v njegovih težavah. Eдини človek, ki ga sovraži je Sep, ki je vsled svoje nesrečne ljubezni ogorčen na ves svet, posebno pa na duhovnike. Ob neki priliki je župnik podaril svoji mladi služkinji Ani zlat križec, ogorčeni Sep je pa to izrabil in začel župnika med farani z lažnimi vestmi obrekovati in je dosegel, da so farani v nedeljo med pridigo drug za drugim zapustili cerkev. Med tem je pa Sep spoznal veliko ljubezen in dobrote, ki prihaja iz duše mladega župnika, spoznal svoj greh se vrnil k niemu in cerkvi. Toda bilo je prepozno, ker je župnik radi obrekovan bil premeščen v mesto.

Ganljivo je s'ovo mladega župnika od faranov, ki so prav tako spoznali lažnjive vesti Seps, še ganljivejša pa je slovo od otrok, katere je tako ljubil in oni njega. Odšel je on, ki je bil predstavnik večne ljubezni in pomirjenja.

Ogledate si ta film, da boste spoznali veliko ljubezen in dobroto župnika do faranov.

SKOFJA LOKA

Skofjeloka predilnica je preklicala odpust delavstva, skrajšan pa je delovni čas,

Škofja Loka 19. aprila 1939.

V predzadnji številki našega lista smo poročali na kratko, da je „Skofjeloka predilnica“ na skofjelokskem kolodvoru dne 1. aprila z razglasom olvestila vse delavstvo, da je vse delavstvo okoli 220 z 14 dnevnim odpovednim rokom odpuščen, tako da bi bilo vse delavstvo dne 15. aprila na cesti. Razglas je sicer pripomnil, da bo tovarna dne 17. aprila zopet jema delavstvo na delo, vendar je na vse delavstvo, katero večina živi le od zaslužka v tovarni, legla težka skrb za kruh in življenje. Ves čas, ko je trajala odpovedna doba od 1. do 15. aprila so skušali prav vsi merodajni činitelji tako delavski zaupniki, vodstvo tovarne in banovina ter se trudili, da bi bilo mogoče omiliti razglas, in res je v soboto 15. aprila tovarna oglas popravila v toliko, da se je vse delavstvo spredelo na delo, vendar se bo začasno toliko časa delalo le po 4 dni na teden, da bo tovarna zopet lahko dobila dovolj deviz za nabavo sirovin. Vse delavstvo je to vest z zadovoljstvom vzelo na znanje in tudi vsa naša javnost se je oddahnila.

Razvaline življenja. S to igro je gledališki odsek Kat. prosvetnega društva zaključil letošnjo sezono. O igri in njeni izvedbi moremo reči, le to, da je prav lepo in temeljito naučena. Lahko pa tudi trdimo, da se je naš gledališki odsek v letošnji sezoni temeljito dvignil,

OVEN milo

POMOS SLOVENK je čisto in dušično perilo. Perite z „Oven“ terpenilno milom in zadovoljni boste. — Domači izdelki!

KOKRICA

Prostovoljna gas. četa na Kokrici priredi dne 14. maja 1939 veliko javno tombolo, na katero že sedaj opozarjamo, obenem pa prosimo druga društva in organizacije, da navedeni datum ostane prost za našo prireditev. Krasne in drage dobiteke bo imelo občinstvo priliko videti na razstavi. Kraj in čas razstave bomo še objavili. Opozarjamo pa občinstvo, naj si tablice nabavi v predprodaji po din 3.— kajti na dan tombolo bodo po din 4.—.

NAKLO

V nedeljo 23. aprila je ob ob polni 6. uri zvečer občini zbor „Hranilnice in posojilnice v Naklem“, ki je bila ustanovljena 23. februarja 1902. Okoliš zadruga obsega župnije: Naklo, Podbrezje in Duplje. Tudi pri hranilnici naj se uveljavijo načelo: Svoji k svojim, zato pridite tudi Podbrežani in Dupljani na očni zbor, da imate svoje zastopstvo v odboru.

KRIZE

Slovesnost nas čaka. V nedeljo 18. junija bo pri nas veliki Prosvetni tabor, združen z blagoslovitvijo Prosvetnega doma. Prireditev bo celodnevna in že danes opozarjamo na ta tabor. Vsa bratska društva pa prosimo, naj ta dan ne prirejajo svojih prireditev, ampak naj takrat pohite med nas. To bo prvi tabor v tekočem letu na Gorenjskem.

Pevski večer priredi v nedeljo 23. aprila pevski odsek Prosvetnega društva. Program je zelo pester in obsega 6 pesmi, katere izvaja mešani zbor in spevoigro: Kovačev študent ter še en komičen dvospev. S to prireditvijo zaključuje naše društvo svojo dramatično sezono in zato se nadeja, da bo pri zadnji predstavi zopet nabito polna dvorana. Vse prijatelje lepega petja in pošteno zabave vlijudno vabimo.

TRZIC

Kuharsko gospodinjski tečaj na meščanski šoli v Trziču. Prijave za kuharsko gospodinjski tečaj, ki se bo vršil na tukajšnji meščanski šoli, se sprejemajo samo še danes in jutri v nedeljo 23. aprila. Tečaj se bo vršil dvakrat tedensko in sicer ob torkih in četrtkih od polni 6. ure dalje. Hitite s prijavi, ker je število udeleženk omejeno. Prijavnina znaša din 100.—.

Ogenj. V petek 14. t. m. se je dvignil ob 7. uri zvečer dim na takozvanih Petelinovih ravnah. Kmalu se je pokazal svet ognja. Trzičanom je bilo takoj jasno, da gori kočja Franca Pavlina iz Zgoranje Pilarne. V poletju so k tej koči nekateri zelo radi zahajali, ker je razmerna blizu Trziča, pa vendar že skoraj na planinah. Koča je bila zavarovana za 12.000 din.

V ponedeljek 17. t. m. je ujel čevljar Stegnar Andrej v precep starega modrasa. Neselga je po Glavnem trgu. Nasproti je prišel g. Hnyk Jožef, vodja belilnice v tuk. predilnici. Šaleč se, češ, da je s takimi živalicami imel že dosti opravka, se je z roko približal modrasu, ki je porabil priliko in hlastnil, ter zasadil svoje strupene zobe v prst g. Hnyka. Prijem je bil tako hud, da so prst morali s silo iztrgati iz kačjega gobca. Naslednji dan v torek se je popoldne naenkrat raznesla vest, da je g. Hnyk umrl. Vzrok smrti ni bil samo zastrupljen prst, ampak je glavna zastrupitev bila baje v tem, ker je z ust izsesaval strup. V ustih pa je bila najbrže ranica, skozi katero je našel strup pot v kri in usoda je bila zapečatena.

G. Hnyk je bil po rodu Čeh, rojen 1865. leta. V Trziču je bil vsa povojna leta in se je v gotovih družabnih krogih kmalu uveljavil, ter tako postal znana osebnost.

Naj v miru počiva. Njegovim svojcem bodi izročeno globoko sožalje.

Vincencijska konferenca Marijinega Oznanjenja v Trziču praznuje letos 50 letnico svojega obstoja. Pod vodstvom sedanjega predsednika č. g. duh. svetnika Vovka se bo ta jubilej praznoval precej slovesno v nedeljo 23. aprila. Spored proslave je naslednji:

Zjutraj ob šestih sv. maša za žive in mrtve dolrotnike s primernim govorom. Mašuje in pridiguje vč. g. prior in komtur križniškega reda Valerian Učak iz Ljubljane.

Popoldne ob polni treh slovesne večernice v župnijski cerkvi. Po večernicah slavnostna akademija v dvorani, ki jo oskrbijo varovanci Skač.

- Spored:
1. Pozdrav predsednika konference.
  2. Za petdesetletnico. Dramatičen prizor.
  3. Preljubno veselje. Ranjanje.
  4. Mačice imajo tudi solo. Otroška igrice.
  5. Pri čašici kave. Prizorček s petjem.
  6. Kjer ljubezen, tam Bog. Enoidejanka.

7. Železnico igramo. Nastop najmlajših.

Odmore skrajšuje orkester.

Vstopnice se dobe v trafiki Perne.

V nedeljo 23. aprila so vabljeni k akademiji predvsem odrasli, za otroke bo pa ponovljena v nedeljo 30. aprila.

VODICE

Prazniki so bili lepi, da jih kar pozabiti ne morejo Vodičani, posebno nekateri. Včasih so sekali pirhe, danes so pa pomaranče v ospredju, čez polovico več jih ne gre med Vodičane, ker so ziumili tako prodajo. Ti sekavci so postali kar nujni privesek velikonočnih navad in izgledi za bodočnost ne kažejo nič slabše.

Telefon pravijo, da bo kmalu na razpolago v Vodících. No, čeprav včasih Vodičani amen rečemo, pa da že vsaj do tistega pridemo. Ko smo že sicer malo bolj nerodno s svetom zvezani, mislim, da homo šele takrat znali ceniti tako govorjenje v daljavo, ko bo telefon zazvonil v Vodících.

Borza dela je delavcem malo veseleje spregovorila na pomlad. Ker letos pozimi ni bilo brezposelnih podpor, so v nekako povračilo nakazali naši občini nekaj čez 5000 din. Pozno je, pa je dovolj potrebnih tudi še zdaj.

BISTRICA — ZEJE

Blagoslovitev motorke. „Gasilska četa Bistrica — Zeje“, ki je preteklo jesen praznovala prvo obletnico svojega obstoja, si je letošnjo zimo že nabavila motorno brizgalno, kar dovolj priča o agilnem delovanju naše čete. Slovesna blagoslovitev motorke bo v nedeljo dne 30. aprila popoldne, na kar opozarjamo tudi vse ostale okoliške gasilske čete. Podrobnejši spored slavnosti bomo še objavili.

Naša četa pa se je v zimski sezoni marljivo udeleževala tudi v prosvetnem oziru in je priredila več iger v Bistrici in v Zejah. Pričakujemo, da bodo pri naši slovesnosti sodelovali vsi domačini kot okoličani.

CERKLJE

Igra. Prosvetno društvo bo uprizorilo v nedeljo 23. aprila ob polni 4. uri popoldne v Ljudskem domu Finžgarjevo igro „Divji lovec“. Igra je zelo lepa, vzeta iz domačega življenja, zato upamo, da bo tudi lepa udeležba. Vstopnina običajna.

Kmečka zveza organizira izlet v Celje za kmečki tabor 30. aprila. Vožnja z avtobusom stane 40.— din. Kdor bi rad videl mogočno kmečko manifestacijo, naj ne zamudi ugodne prilike. Prijave sprejema tajnik K. Z.

Tatvina. V noči od torika na sredo so prišli v goste k mesarju g. L. Likozarju v Cerkljah nepovabljeni gostje, ki so brez gospodarjeve vednosti in dovoljenja odnesli masti in druge stvari v vrednosti čez 2000.— din. Pregovor pravi: vsaka stvar pride na dan. Tu se je pregovor hitro uresničil. V sredo je si sonce zatono, že je dobil po prizadevanju ve tih orožnikov g. Likozar ukradene stvari nazaj. Samo za par ur je bila mast v rokah znanih ljudi pod goro. Zanimivo bi bilo doznati, ali niso tudi druge ukradene stvari — kokoši in podobno —, ki so v zadnjem času izginile po nekaterih hišah, bile odnešene v isto smer.

Gospodarstvo

Gostilničarsko zborovanje v Kranju.

Tudi gostilničarski stan tarejo razne težave. V prostorih hotela „Kranjski dvor“ (g. M. Peterlina) se je prejšnjo sredo popoldne vršila 28. redna skupščina „Združenja gostilničarjev, kavarnarjev itd. v Kranju“. Čeprav bi bilo pričakovati večjega zanimanja s strani članstva je bila udeležba bolj pičila. Morda je člane z dežele zadržalo doma lepo vreme in delo na polju. Policijsko oblast je zastopal g. Kristan, Zbornico TOI g. Miro Peterlin, Zvezo združenj v Ljubljani pa g. ravnatelj Peteln.

Uvodoma so zborovalci počastili spomin umrlih članov v preteklem letu: Gorjanc Jakoba, Štera Jakoba, Jenka Ivana in Tepine Franca s tem, da so se dvignili s sedežev in z vzklikom „Slava“, Poročilo o delovanju uprave je podal g. Mayr. Omenjal je težkoče, ki so nastale z ozirom na sklep lanske skupščine g. ede povišanja cen pijači. Uprava je imela 7 sej in 1 članski sestanek. Gostilničarske koncepcije so bile izdane naslednjim članom: Brule, Bidovec Marija, Maček Jože, Senk, Vrhnunec, Gorjanc, Šter, Krč in Konceplija Pavel.

Sušmarstvo poganja vedno bolj. Dokler ne bo noveliran oltirni zakon, se ga ne bo moglo iztebiti. Združenje skuša nuditi članstvo čim več strokovnega pouka. Letos so se vršili že 3 tečaji: kletarski, servirni in kuharski. Vsi 3

so odlično uspeli. Posebno pozornost se je posvečalo sanaciji gostinskih obratov. V upravo je med letom vstopil g. Virnik Peter, Ukinjenih je bilo 9 koncesij, 1 prošnja za buffet se je odklonila. Davčna bremena članom se je skušalo čim bolj znižati. Zlasti je k znižanju mnogo pripomogel zbornični svetnik g. Peterlin v reklamacijskem odboru. Avtorska taksa se je nekoliko znižala. Delo v pisarni se množi od leta do leta. Članarina je ostala dosedanja. Združenje je štelu lani 145 članov in 40 vajencev.

Pri volitvah so bili na predlog g. Laknerja izvoljeni v upravni odbor: Bidovec J., Boh A., Brule Fr., Mayr R., Peterlin M., Ferjanc Fr., Gašperlin I., Križnar A. in Virnik P.; namestniki pa: Reš M., Konceplija P., Kokalj Ig., Benedičič Fr., Fabjan in Kovačič Fr. V nadzorni odbor: Lakner J., Draksler M., Kern I., Benedik J., Kristan Fr. in Konec Fr.

Po volitvah je poročal zbornični svetnik g. Peterlin Miro. Zahvalil se je za pozdrave in omenil točilno takso, ki se je znižala in lo mogoče sploh odpravljena. Zahteval je spremembo obrtnega zakona, kritiziral šušmarstvo. Poudaril je, da se bo povečala strokovna izobrazba gostilničarskega naraščanja. Vajenci bodo morali opraviti vajeniški, pomočniški in mojstrski izpit. Omenil je tudi kredite v znesku več milijonov din za adaptacijo in gradnjo gostinskih objektov v turističnih krajih. Obe instituciji: Zbornica in Zveza delata vzajemno.

Iz obširnega referata Zveznega ravnatelja g. Petelna povzemamo s. edeče: Obširen program Zvezne organizacije storjen ob novem letu, se je radi vpliva svetovnih dogodkov v marsičem skrčil. Na točilni taksi je doslej p. ačalo naše gostilničarstvo nad 50 mil. din. Intervencije so se izvršile pri g. finančnemu ministru in pri g. banu. Doseglo se je, da se je veselična taksa kategorizirala na 6 rzedov. Predlagalo se je, da se ta taksa v letoviških krajih sploh ukine. Poostri naj se trošarinska kontrola nad šušmarji. Glede davkov je Zvezna organizacija vse pokrenila, da se te davke znižajo. Šušmarstvo je zajelo vso dravsko banovino. Za novelacijo obrtnega zakona je zvezna uprava izdelala obširen elalorat. Različne trgovine v katerih se je od leta 1936—39 prodajanje pijač dvignilo za 300%, najbolj šušmarijo in škodujejo interesom gostilničarskega stanu.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača D. 0'50. Najmanjši znesek je 6 D.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKS, tapetnik Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Ključki so se izgublili 15. aprila t. l. od Kranja do Jezerskega za motor „Mile“. Pošten najditelj naj jih vrne proti odškodnini v trdko „Singer“. Kranj.

V najem oddam trgovski lokal „Pri Bajželjnu“ Informacije: Kranj, Savski breg 3.

Kupim dobro ohranjen globok otroški voziček. Ponudbe na upravo „Gorenjca“.

Odda se stanovanje na Tyrševi cesti 15. Kranj.

Sprejem nčenko, za šivanje iz bližnje okolice Kranja. Poizve se Kranj, Ljubljanska t.

Sprejem pošteno verno deklet z znanjem dobre meščanske kuhe in sposobne hišnih del. Istotam sprejem zdravo mlajše deklet k otroku dveh let za čez dan. Naslov v upravi.

Puškarje izvežbane sprejme Janko Mišič. Kranj.

Takoj se proda hiša v Čirčičah št. 35 poleg Koljaša po nizki ceni.

So'a se odda na Hujah 26 blizu novega mostu.

Deklet staro 16 let, brez staršev, z malo maturo, išče mesto v trgovini ali k otrokom. Naslov v upravi lista.

Hiša v Kranju s 5 manjšimi stanovanji ter vrtom se proda takoj pod ugodnimi pogoji. Naslov v upravi.

Hilda Gatej

damsko krojaštvo

KRANJ, na Škrlovcu št. 3.

MODERNO NIZKE CENE ELEGANTNO

Se priporoča za obisk!

KAZIMIR CEGNAR

„Kino Šmartinski dom“

Vam ima priliko prikazati:

Pozor! Kdor želi, da prikažemo njegov reklamni diapozitiv, naj se zgleda na Cozjovi cesti št. 3.

Velefilm po znamenitem Anzengruberjevem oderskem delu v nemščini

Kirchfeldski župnik

V glavni vlogi Hans Jaray in Hansi Stork. — Sodeluje dunajski otroški pevski zbor „Wiener Sängerknaben in člani Burgtheatra. — Ne zamudite si ogledati ta krassen film iz našega življenja. Dodatek: Popaj-kipar in zvočni tednik ter predobjava filma „Otok mrtvih duš“. Drugi teden: „Otok mrtvih duš“ in „Janko in Metka“ v češkem jeziku.

PREDSTAVE:

z rednimi cenami:

V soboto, dne 22. aprila 1939

ob 8. uri zvečer,

v nedeljo, dne 23. aprila 1939

ob 4, 6. in 8. uri zv.

Zahvala!

Podpisani Josip Grebenšek, trgovec in slikar v Kranju se jugoslovanski zavarovalni banki „SLAVIJI“ iskreno zahvaljujem za nje mo res kulantno in hitro likvidacijo požarne škode na moji trgovini, katero je popolnoma uničil požar dne 5. aprila 1939. S priznanim odškodnino mi je omogočeno trgovino v nezmanjšanem obsegu nadaljevati.

Ugledno zavarovalnico priporočam svojim trgovskim kolegom in ostalemu občinstvu.

Kranj, dne 14. aprila 1939.

Josip Grebenšek,
trgovec in slikar

Vsem, ki imate že stare starše Vam sporočam, da pridem po želji fotografirati na dom, da boste imeli vsaj spominsko sliko svojih dragih.

Foto-Jug, Kranj

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani - Frankepanska ulica 11.

Priporočam se v Kranju

JANKO RANT

špicerija in trgovina z deželnimi pridelki

SEMENA vseh vrst

TEL. ŠT. 65.

la strešna opeka

samo 33 bobrovcev ali 15 zarezanih opek na m². Žlebaki vseh vrst se dobe vedno pri edinem zastopniku GORNJERADGON-SKE tovarne

PAVEL BREN

mestni stavbenik
KRANJ, Jenkova ulica 5.

Vsi samo v trgovino

LOGAR & KALAN

KRANJ

BRZOJAV!

Vsled naše velike zaloge bomo od 24. aprila do 24. maja prodajali vse manufakturno blago po en gros cenah. V dokaz, da so cene res skoraj tovarniške, navajamo nekaj primerov:

Velika izbira ostankov po din 450 — 1000 vzorcev za letne damske obleke po din 650, 7-, 8-, 9-. — Kontenina bela po din 480, 6-, 7-, 8-. — Oksford za srajce po din 480, 6-, 7-, 9-. — 500 najmodernejših vzorcev svile, vsak samo za eno obleko po din 11-, 15-, 20-, 25-, 30-. — Ker so navedene cene največja ugodnost na Gorenjskem, pridite in se prepričajte o čudežno nizkih cenah!

Velika in dobro poznana
manufakturna trgovina
na GORENJSKEM

Če zidaš hišo ali preurejaš stanovanje, rabiš štedilnik s ploščicami, lončene peči (visoke ali krušne). — Ploščice, bele in barvaste, za oblaganje štedilnikov, kuhinj, mesarij itd. — Keramične plošče za tlakovanje. — Vse to, samo prvovrstno blago, dobavlja in strokovno postavlja le znana domača tvrdka

OSELJI VINKO PEČARSTVO KRANJ Mestni trg 18.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča popravila. — Zahtevajte ponudbe.

Botri, botrice! Prepričajte se o izbiri

ur, zlatnine, srebrnine, kristala, očal, toplomerov, vseh optičnih predmetov, nalivnih peres „Haro“ itd. pri znani domači tvrdki

B. RANGUS

zlatar in sodni cenilec v KRANJU

ki Vas postreže z domačim delom in nizkimi cenami. — Zahtevajte cenik!

Staro zlato in srebro najboljšje plačam.

BRZOJAV!

Vsi samo v manufakturno trgovino

LOGAR & KALAN KRANJ

Dospela je ogromna pošiljka nad 1000 najmodernejših angleških, čeških in domačih kamarnov, kakor tudi športnih štofov za moške obleke in se bo od 24. aprila do 24. maja prodajalo po en gros cenah, to je samo s 3% dobička.

Nekaj naših cen kamarnov in štofov: 20-, 29-, 35-, 45-, 58-, 65-, 75-, 85-, 95-, 110-, 128-, 188-, itd. — Ker je to prva in največja ugodnost na Gorenjskem, pridite vsi in prepričajte se o naših čudežno nizkih cenah!

Zahvala

Vsem, ki so nas tolažili ob izgubi našega nenadomestljivega soproga, oziroma očeta gospoda

Franc-a Tepine

se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Neubauerju in g. dr. Fajdigi, ki sta blagemu pokojniku lajšala bolečine, č. sestri Simoni, č. g. kaplanu Sešek, ki ga je tolažil s tolažili sv. vere in vsej častiti duhovščini. Nadalje vsem darovalcem vencev in cvetja, Gasilskemu in Prosvetnemu društvu za častno udeležbo pri pokojnikovem pogrebu, pevcem Prosvetnega društva za pretresljive žalostinke in posebej še g. Slaparju Ervinu za poslovljni nagrobni govor. Končno vsem, ki so blagega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Stražišče, dne 18. aprila 1939.

Žalujoča Marija Tepina
in ostali.

Mimica Zagorska:

13

Marija Taborska

(Zgodovinska povest iz dobe turških časov.)

(Dalje.)

Vsi trije so imeli šopke za klobukom, za to so vaščani vedeli, da prihajajo snubci. Bili so Ožbalt iz Begunj, ujevov sin Tit in Pankrac iz Ljubnega. V veži za mizo je sedel Vilibald sam s privihanimi rokavi. Pankrac je pozdravil:

„V imenu Gospoda, Troedinega Boga! Svobodnjak in župan Vilibald, kako nas boš sprejel: s kruhom in soljo ali z žegnano vodo?“

Vilibald je vzel hleb in nož v desnico, v levici je držal leseno skledo soli in jim stopil nasproti.

„Z žegnano vodo se hudič preganja, vi pa ste pošteni možje, zato bodite sprejeti v mojem starodavnem domu, kakor da vas je sam Bog sem pripeljal.“

Možje so si po vrsti odrezali kruha in ga pomočili s sol, vsi trije so potem rekli:

„Zahvaljen v imenu božjem!“

Nato so stopili v vežo in sedli k ognjišču.

„Hišni gospodar, ponižno te prosimo, da bi nam dovolil ostati in se pogreti pri tvojem ognjišču.“

Vilibald pa je odprl na stečaj hišna vrata.

„Moji gostje ste in sram bi me bilo, če bi posedali na ognjišču zraven pepela. Miza je pogrnjena in tudi za pod zobe se bo kaj našlo.“

Zatem so šli vsi štirje v hišo. Miza je bila pogrnjena z belim pražnjim prtom, na njej je ležal hleb kruha, zraven je stala buča vina. Posedli so okoli mize in Vilibald je ponujal:

„Hej, dolga je bila vaša pot, trudni ste, lačni in žejni. Odrežite kruha, zalijte grizljaj z vinom!“

Vstal je starešina Pankrac in rekel:

„Lepo in dobro si nas sprejel, kakor se kristjanu spodobi. Nam si ponudil klop, vino in kruh, daj, poskrbi še za naše konje, da bomo mogli na njih še jahati domov.“

„O, to lahko storim,“ je dejal župan in vstal. „Kaj hočete, da nasujem vašim konjem v jasl: ovsu ali pšenice-zlatice?“

Pšenice-zlatice, če je še imaš v kašči.“

„Imam, hvala Bogu in svetemu Jakobu, ki je polje varoval.“

Vilibald je šel ven, tam je naročil hlapcem naj spravijo konje v hlev in naj jim prineso seno in pšenice. Nato se je vrnil v hišo k možem in se zapletel z njimi v pomenek o preteči turški nevarnosti, o plačilu dvojne davščine, o vremenu in drugem.

Pankrac iz Ljubna je odrezal kos kruha in vprašal: „Vilibald, ali je na tvojih njivah zrastle pšenica iz katere ste spekli ta kruh?“

„Na mojih, da!“

„In jo še imaš?“

„Imam, hvala angeljem, ki polje varujejo od svetega Jurija do svetega Mihaela, da toča ne razbije klasje. Pol kašče je imam še, čeprav bo že kmalu nova.“

„Glej, Vilibald, Podtabrom smo zvedeli, kako kleno pšenico pridelaja, pa smo te prišli vprašati, če bi nam prodal mernik ali dva tega zrnja, da bi dobili pravo seme za naša polja.“

„Bi. Po čem pa plačate?“ odgovori svobodnjak, ki se je čutil počaščenega ob priznanju dobrega gospodarstva, ki ga je vodil vzorno vsem v vzgled.

Pankrac je položil na mizo ogrski goldinar.

„Za mernik pšenice — bo dovolj?“ reče gledajoč Vilibald.

„Dovolj za deset mernikov,“ se je zasmel Vilibald. „Le spravi goldinar, ko boš sprejel blago, boš plačal.“

V hišo je prišel postavni Vilibaldov Martin. Črni kastorec, lajbič s srebrnimi gumbi, gamsove hlače in škornji, zal fant je bil. Možje so ga povabili k mizi.

„K nam prisedi.“

„Premlad sem še in grdo bi bilo, če bi sedel med možni, se je branil Martin.“

„Nič zato!“ ga je pogovarjal Pankrac. „Tu imamo tudi enega, ki je še mlad, pa vidva sedita skupaj.“

„Le k meni sedi, Martin,“ ga je vabil Tit.

Fant je z veseljem sedel k bodočemu svaku in se zapletel z njim v tih in živahen pogovor. Vilibald ga je ošinil s hudim pogledom.

„Ti, da se ne boš spet kaj prepiral.“

„Danes pa ne, oče,“ se je smejal sin. „Nedelja je, Gospodov dan, greh bi bilo in grdo tudi.“

„No, no, že prav.“

„Vilibald“, je povzel spet Pankrac in globoko nagnil bučo, „z dobrim vinom si nam postregel, Bog ti plačaj zato. Dobro vino, čisto, rmeno kot cekin! Povej nam, odkod si dobil ta zlati dar božji, da bi ga še mi kupili. Z Dolenjskega in s Štajerskega in to se mu pozna, na Gorenjskem pa trta ne rodi. Odkod so ti ga pritorili: od morja ali s skalnatega Krasa?“

„Prepozno si me vprašal, ljubi Pankrac. Tovorniki, ki so mi ga pripeljali, so odšli, nazaj jih ne bo morda leto dni. Če boš do tedaj čakal, se ti bo grlo posušilo. Imam pa bariglo v kleti in če niste preveč žejni, bi vam ga jaz prodal. Vedro ali dve ga prav lahko prodam, samo v škodo ne,“ se je nekoliko ludomušno pošalil svobodnjak, ki mu je dolga kapljica razvezala jezik in vzdramila trgovsko žilico, ki mu ob takih prilikah ni nikdar mirovala kot dobremu gospodarju.

Pankrac je položil na mizo dva ogrska goldinarja.

„Za eno vedro — ali bo dovolj?“

„Bo, za pol barigle. Le spravi denar, ko boš vino domov peljal, boš plačal,“ mirno dopolni župan.

Spet se jim je pogovor obrnil v drugo smer in polovico pol dneva je že prešlo. Medtem je Pankrac pogledal na sonce. Pogled mu je ušel na dvorišče, kjer je mlad volič trgal travo.